

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 449/2024-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpených SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C 176/13-178 z 9. septembra 2015, rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/10/2016-254 z 31. mája 2017 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/180/2019 z 30. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 29. septembra 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5C 176/13-178 z 9. septembra 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15Co/10/2016-254 z 31. mája 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7Cdo/180/2019 z 30. júna 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhujú napadnuté rozhodnutia zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia vystupovali v procesnom postavení žalovaných v právnej veci o návrhu žalobcu [REDACTED] (ďalej len „žalobca“) na uloženie povinnosti odstrániť stavbu zberného miesta s príslušenstvom; žaloba bola na okresnom súde podaná 25. novembra 2013. Uvedli, že v rámci súdneho konania poukazovali na to, že stavba, o ktorej odstránenie žalobca žiadal, bola vybudovaná v 70-tych rokoch 20. storočia, teda v čase, keď sa na výstavbu tohto druhu stavby nevyžadovalo stavebné povolenie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Teda, že stavba nebola postavená neoprávnene, pretože sťažovatelia nadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním, keď zberné miesto využívali dobromyseľne od roku 2001, keď nadobudli rodinný dom (pričom ich právni predchodcovia zberné miesto využívali od jeho vybudovania). Uvedené preukazovali výsluchom svedkov, ako aj čestnými vyhláseniami ďalších osôb. Ani na základe toho však okresný súd nedospel k záveru, že sťažovatelia nadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že prvým výrokom konanie o návrhu žalobcu, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti sťažovateľom zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva žalobcu k v žalobe špecifikovaným pozemkom, ktoré (zásahy) spočívajú vo vypúšťaní splaškov, vo vstupe na pozemok na účel údržby kanalizácie, v manipulácii s fekálnym kalom a skladovaním hnutelných vecí, zastavil (na základe späťvzatia žaloby žalobcom v tejto časti), druhým výrokom určil, že sťažovatelia sú povinní na vlastné náklady spoločne a nerozdielne odstrániť z určených pozemkov stavbu zberného miesta (vybetónovaný objekt s otvorom približne 40 x 40 cm), s poklopom a odtokom spolu s kanalizačnou prípojkou a trativodom do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Tretím výrokom uložil sťažovateľom povinnosť spoločne a nerozdielne na účet okresného súdu zaplatiť trovy konania spojené s miestnou obhliadkou a štvrtým výrokom rozhodol o tom, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti vo veci samej.

4. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovatelia podali odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu v jeho druhom výroku potvrdil a v jeho prvom výroku, ktorým konanie čiastočne zastavil, ho zrušil spolu s výrokom o nároku na náhradu trov konania a vec v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie.

5. Sťažovatelia proti napadnutému rozsudku krajského súdu (v časti potvrdenia napadnutého rozsudku okresného súdu) podali dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietali nedostatok jeho odôvodnenia a pochybenia v dokazovaní, že sa na dotknutom pozemku okrem ich zberného miesta nachádza aj zberné miesto tretej osoby a verejný vodovod, čo okresný súd pri hodnotení dôkazov nevzal do úvahy. Ďalej, že súdy nesprávne posúdili ich dobromyseľnosť, že napriek existencii rozporov v dokazovaní nevykonali ďalšie nimi navrhnuté dôkazy. V dovolaní namietali aj to, že ak prvoinštančný súd posúdil, že nemohli nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním, mal sa zaoberať otázkou existencie iného právneho titulu, na základe ktorého došlo k vybudovaniu zberného miesta. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, argumentovali, že ak došlo k posúdeniu, že nemohli nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním, súd sa mal zaoberať otázkou existencie iného právneho titulu, na základe ktorého došlo k vybudovaniu zberného miesta, že bola nesprávne posúdená skutočnosť, že neuniesli dôkazné bremeno vo vzťahu k ich dobromyseľnosti. Vyjadrili presvedčenie, že ho uniesli listinnými

dôkazmi a svedeckými výpoved'ami. Tiež namietali, že súdy dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudky vychádzali z nesprávneho vecného a právneho posúdenia veci.

6. O dovolaní najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že ho podľa § 447 písm. f) CSP odmietol. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že dovolaním sa nie je možné úspešne domáhať revízie skutkových zistení ani prieskumu vykonaného dokazovania. K námietke nedostatočného odôvodnenia jednak poukázal na stanovisko najvyššieho súdu pod sp. zn. R 2/2016, zároveň ale aj uviedol, že z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že tento sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, ako aj s právnym posúdením veci prvoinštančným súdom. Argumentoval, že z napadnutých rozsudkov okresného súdu a krajského súdu vyplýva záver o nemožnej dobromyseľnosti sťažovateľov a zároveň z napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že nepreukázali, pokiaľ sa týka ich tvrdeného titulu na vlastníctvo a užívanie zbernej nádoby, že by toto bolo realizované na základe dohody s vlastníkom pozemku. Odôvodnil, že okresný súd konštatoval, že hoci bolo sporné, kedy bola zberná nádoba vystavaná, zároveň však poukázal na to, že podstatné pre posúdenie nároku je, či sťažovatelia nadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu na základe vydržania. Teda sa viac nezaoberal dobou zhotovenia zbernej nádoby. Zároveň uviedol, že okresný súd sa vysporiadal aj s námietkou, že sa na predmetnom pozemku okrem zberného miesta sťažovateľov nachádza aj zberné miesto tretej osoby a verejný vodovod, pričom konštatoval, že uvedené skutočnosti neboli pre posúdenie žaloby podstatné. Dodal, že z odôvodnenia napadnutých rozsudkov okresného súdu aj krajského súdu je zrejmé, z akých právnych úvah vychádzali, že svoje rozhodnutia náležite odôvodnili. Poukázal tiež na to, že sťažovatelia v dovolaní neuviedli nevykonanie takého dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť.

6.1. Pri dovolacom dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP argumentoval tým, že len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľov riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku podľa § 421 ods. 1 CSP, resp. ak dovolatelia tvrdia, že ich dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, musia to v dovolaní tvrdiť a v spojitosti s tým vysvetliť svoje presvedčenie, že odvolací súd riešil otázku dovolacím súdom riešenú rozdielne. Uviedol, že pokiaľ dovolatelia v dovolaní nevymedzia právnu otázku a neoznačia rozdielnu ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, tento nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktoré judikáty, stanoviská alebo rozhodnutia mali dovolatelia na mysli. Poukázal na to, že len polemika s právnymi názormi odvolacieho súdu a spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia nezodpovedajú kritériu tohto dovolacieho dôvodu. Ďalej uviedol, že dovolatelia podrobili kritike konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu, vysvetľovali, v čom vidia nesprávnosť jeho záverov, poukázali na nesprávnosť skutkových zistení a následný nesúhlas s právnym posúdením, avšak ani pri posudzovaní podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu nie je možné ustáliť, konkrétne ktorú právnu otázku riešenú odvolacím súdom považovali za podstatnú z hľadiska § 421 ods. 1 CSP. Doplnil, že sťažovatelia uviedli, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a polemizovali s vyhodnotením skutkových zistení týkajúcich sa nepreukázania ich dobromyseľnosti, čím vyjadrili nesúhlas s vyhodnotením skutkových okolností a na to nadväzujúcim právnym posúdením veci odvolacím súdom. No konkrétne právnu otázku riešenú dovolacím súdom rozdielne neuviedli. Na záver najvyšší súd uviedol, že otázka, či v konkrétnom prípade bola alebo nebola

dobromyseľnosť preukázaná, je otázkou dostatku či nedostatku skutkových zistení pre jeden alebo druhý možný záver (primárne vecou dokazovania). Ide o otázku skutkovú, pretože ide len o proces hodnotenia dôkazov.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia proti napadnutému rozsudku okresného súdu namietajú, že napriek vykonaniu viacerých dôkazov nedospel k záveru o preukázaní nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sťažovateľmi (pretože podľa ich názoru predloženými listinnými dôkazmi a svedeckými výpoveďami dôkazné bremeno uniesli), že sa odmietol zaoberať prípadnou vykonateľnosťou svojho rozhodnutia (či je reálne možné odstránenie zberného miesta z ich pozemkov). Ďalej uviedli, že sa v napadnutom rozsudku napriek rozporom v dokazovaní odmietol zaoberať nimi navrhnutým vykonaním ďalšieho dokazovania (ktorým chceli okrem iného preukázať aj šikanózne konanie a zneužitie práva zo strany žalobcu). Sú toho názoru, že došlo k pochybeniu pri hodnotení vykonaných dôkazov, napadnutý rozsudok považujú za arbitrárny a nedostatočne odôvodnený.

8. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok krajského súdu, argumentujú, že v časti potvrdzujúcej napadnutý rozsudok okresného súdu sú jeho závery nesprávne, pretože vychádzajú z neúplného zistenia skutkového stavu veci. Namietajú, že sa krajský súd odmietol zaoberať ich návrhmi na doplnenie dokazovania a stotožnil sa so závermi prvoinštančného súdu. Vyjadrujú nespokojnosť, že sa priklonil k záveru o nepreukázaní nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Považujú ho za svojvoľné a nedostatočne odôvodnené.

9. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu namietajú, že sa ako dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania [vyvodzovaného z § 420 písm. f) CSP] odvolal na svoj už prekonaný judikát sp. zn. R 2/2016. Namietajú aj nesprávnosť jeho záverov, pretože tie vychádzajú z neúplného zistenia skutkového stavu, tiež že rešpektoval závery prvoinštančného a odvolacieho súdu o nenadobudnutí práva zodpovedajúceho vecnému bremenu sťažovateľmi napriek záverom vyplývajúcim z vykonaného dokazovania. Argumentujú, že najvyšší súd ho nedostatočne odôvodnil, a jeho závery považujú za svojvoľné.

10. Zároveň vo vzťahu k všetkým napadnutým rozhodnutiam namietajú, že (ak by podľa ich názoru nemali nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním) žiadny z konajúcich súdov neustálil existenciu iného právneho titulu, na základe ktorého došlo k vybudovaniu zberného miesta a jeho nerušenému užívaniu viac ako 40 rokov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovatelia vo vzťahu k všetkým napadnutým rozhodnutiam namietajú primárne ich nedostatočné odôvodnenie a nevysporiadanie sa s ich námietkami, svojvoľu v rozhodovaní súdov a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

12. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na princípe subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy). Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovatelia sa môžu domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím im dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľov je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý im umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidia porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 229/2022).

13. Ako vyplýva z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, sťažovatelia podali proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté napadnutým rozsudkom krajského súdu. Sťažovatelia teda mali vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich práv, ktorý aj využili.

14. Zároveň aj zo samotného znenia § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyplýva, že ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľov vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

15. Ústavný súd konštatuje, že v danej veci je dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu vyplývajúca z § 124 zákona o ústavnom súde vzhľadom na dátum doručenia písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu právnenému zástupcovi sťažovateľov (8. augusta 2022) zachovaná.

16. Sťažovatelia napadnutému rozsudku vytkávajú, že jeho závery v časti potvrdzujúcej napadnutý rozsudok okresného súdu sú nesprávne a vychádzajú z neúplného zistenia skutkového stavu, že sa odmietol zaoberať ich návrhmi na doplnenie dokazovania. Vyjadrujú nespokojnosť, že sa priklonil k záveru o nepreukázaní nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Namietajú, že je svojvoľné a nedostatočne odôvodnené, pretože sa krajský súd nevysporiadal s ich argumentáciou.

17. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sa ústavný súd z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (body 3.1., 3.2. a 8), v ktorom dovolací súd zhrnul hlavné a podstatné argumenty sťažovateľov uplatnené v podanom dovolaní, oboznámil so sťažovateľmi uplatnenými základnými bodmi ich dovolania (ktoré zároveň ústavný súd už zhrnul v bode 5 tohto uznesenia).

18. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z uvedeného teda vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

19. Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia v ústavnej sťažnosti v podstatnej časti predniesli argumenty v zásade totožnej povahy s argumentáciou uplatnenou v podanom dovolaní. Bez potreby opätovného citovania jednotlivých pasáží napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia (hoci ním dovolanie sťažovateľov odmietol) všetkými relevantnými námietkami sťažovateľov zaoberal ústavne udržateľným spôsobom.

20. Berúc do úvahy závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia v konaní pred ústavným súdom v podstatnej časti opakovane predostierajú argumenty, ktoré už boli najvyšším súdom riadne vyriešené, a teda v tomto smere bola právam sťažovateľov ústavnoprávna ochrana (čl. 127 ods. 1 ústavy) poskytnutá.

21. V rámci predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti preto ústavný súd so zreteľom na sťažovateľmi uplatnenú argumentáciu konštatuje, že ústavnú sťažnosť je potrebné v tejto časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie ústavným súdom podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

22. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inšinciou všeobecných súdov. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné. O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 255/2024).

23. Ústavný súd pritom stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľov. To samozrejme neplatí, ak by najvyšší súd posúdil otázku prípustnosti dovolania ústavne neudržateľne v neprospech sťažovateľov (m. m. I. ÚS 190/2022).

24. Zároveň je vhodné pripomenúť, že cieľom pravidiel týkajúcich sa prípustnosti dovolania je zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítat' s tým, že tieto pravidlá budú

aplikované. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľov v prípade, ak bolo toto posúdenie vykonané v súlade so zákonom. Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia práv sťažovateľov. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovatelia sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňujú, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru, a teda nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia namietaných práv sťažovateľov už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 528/2020).

25. Úlohou ústavného súdu bolo preto v danom prípade posúdiť, či najvyšší súd ako súd dovolací napadnutým uznesením nevybočil zo zákonného rámca, a teda či napadnutým uznesením nedošlo k porušeniu sťažovateľmi namietaných práv, a to aj s poukazom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia.

26. Po preskúmaní napadnutého uznesenia a dôvodov na odmietnutie podaného dovolania sťažovateľov v ňom uvedených s poukazom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľov ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd dôvody, pre ktoré odmietol dovolanie, primerane, jasne a dostatočne rozviedol, a to na stranách 4 až 8 (v bodoch 7 až 21) napadnutého uznesenia. No zároveň na tomto mieste musí vo vzťahu k odôvodneniu najvyššieho súdu tomuto opäť (obdobne ako vo veci I. ÚS 190/2022) vytknúť, že ním (v bode 11 napadnutého uznesenia) uvedené rozhodnutie sp. zn. R 2/2016 (zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu) už nie je aplikovateľné. Avšak v okolnostiach veci ani tento nedostatok nič nemení na správnosti samotných záverov najvyššieho súdu v danej veci.

27. Pretože je sťažovateľom odôvodnenie napadnutého uznesenia dostatočne známe, ústavný súd ho na tomto mieste nebude podrobnejšie rozoberať a bližšie rozvádzať jeho jednotlivé závery. Len pre doplnenie uvedie, že najvyšší súd sa s dovolaním sťažovateľov podľa názoru ústavného súdu vysporiadal ústavne udržateľným spôsobom. V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na závery napadnutého uznesenia uvedené už v bode 6 tohto uznesenia. Podľa posúdenia ústavného súdu tak možno vyvodiť záver, že najvyšší súd ako súd dovolací „neodignoroval“ sťažovateľmi podané dovolanie, že by sa nevenoval posúdeniu možnej arbitrárnosti rozhodnutia, resp. odôvodnenia odvolacieho súdu (v spätosti s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie). V danom prípade najvyšší súd (napriek skutočnosti, že sa odvolal na zjednocujúce stanovisko sp. zn. R 2/2016) pristúpil k prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu, a to aj v spojitosti s odôvodnením súdu prvej inštancie (ako to vyplýva z jeho už uvedených záverov) z hľadiska kvality ich odôvodnenia. Vzhľadom na to ústavný súd v okolnostiach veci aj námietku sťažovateľov o aplikácii predmetného zjednocujúceho stanoviska sp. zn. R 2/2016 dovolacím súdom, resp. samotné odvolanie sa dovolacieho súdu na toto zjednocujúce stanovisko neposúdil ako pochybenie najvyššieho súdu v ústavnoprávne relevantnej intenzite.

28. Zároveň k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP jednoznačne skonštatoval (najmä v bodoch 17 až 21 napadnutého uznesenia) vo vzťahu k sťažovateľmi podanému dovolaniu absenciu nevyhnutného a riadneho uvedenia a zdôvodnenia tohto nimi uplatneného dovolacieho dôvodu, čo je zákonom vyžadovaná náležitosť jeho prípustnosti. Jasne

argumentoval, že len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľov riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku podľa § 421 ods. 1 CSP, resp. ak dovolatelia tvrdia, že ich dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, musia to v dovolaní tvrdiť a v spojitosti s tým vysvetliť svoje presvedčenie, že odvolací súd riešil otázku dovolacím súdom riešenú rozdielne. Poukázal na to, že pokiaľ dovolatelia nevymedzia právnu otázku a neoznačia rozdielnu ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch, ktorú otázku či ktoré judikáty mali na mysli. Pokiaľ ide o otázku vymedzenia dovolacích dôvodov, závery najvyššieho súdu korešpondujú aj s judikatúrou ústavného súdu, že za situácie, keď absentovalo zdôvodnenie prípustnosti uvedeného dovolacieho dôvodu, nebol najvyšší súd povinný ho svojím výkladom fakticky dopĺňať, domýšľať si a bádať nad tým, čo mali sťažovatelia na mysli (obdobne napríklad v rozhodnutí č. k. III. ÚS 47/2019-51 z 15. októbra 2019). Ústavný súd zároveň považuje za vhodné zdôrazniť, že v dôsledku nejasného a nedostatočného vymedzenia dovolacích dôvodov najvyšší súd ako súd dovolací ani nemohol „postúpiť“ do štádia uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, pretože pristúpením k meritórnemu prieskumu by neprípustným spôsobom nahrádzal povinnosť dovolateľa, teda v danom prípade sťažovateľov jasne a zreteľne vymedziť dovolacie otázky, čím by uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum (I. ÚS 190/2022). K riešeniu otázky preukázania dobromyseľnosti najvyšší súd tiež ústavne konformným spôsobom uviedol, že ide o otázku dostatku či nedostatku skutkových zistení pre jeden alebo druhý možný záver, teda je to primárne vecou dokazovania.

29. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 256/2024). Ani skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 113/2022).

30. Ústavný súd preto konštatuje, že v odôvodnení napadnutého uznesenia nevzhladol také nedostatky, ktoré by ho po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie oprávňovali k vysloveniu záveru o porušení namietaných práv. Závery najvyššieho súdu nie je možné označiť za zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu za ústavne neudržateľné. Iba v takomto extrémnom prípade by ústavný súd mohol zasiahnuť do výsostnej právomoci najvyššieho súdu týkajúcej sa posudzovania prípustnosti podaného dovolania. Ústavnú sťažnosť tak v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok a práva na ochranu majetku napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

31. Sťažovatelia v podanej ústavnej sťažnosti zároveň namietali aj porušenie základného práva vlastníť majetok garantovaného čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. aj práva na ochranu majetku podľa čl. 1

dodatkového protokolu. „Článkom 20 ods. 1 ústavy sa vlastníčkovi priznáva len ochrana majetku, ktorý nadobudol v súlade s platným právnym poriadkom.“ (PL. ÚS 33/95) „Tento článok ústavy nevyhlasuje za základné ľudské právo vlastníctvo samotné, ale právo byť vlastníkom, t. j. právo nadobúdať vlastníctvo. Vzťahuje sa na štátnych občanov Slovenskej republiky, cudzincov, právnické osoby slovenské i zahraničné a aj štát. Výklad tohto ustanovenia však neznamená, že každý má právo vlastníť akýkoľvek majetok... Uvedené ustanovenie ústavy treba vykladať tak, že každý má právo vlastníť majetok, ktorý ústavou alebo zákonom Slovenskej republiky nie je z tohto vlastníctva vylúčený.“ (PL. ÚS 38/95).

32. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že z napadnutého uznesenia nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľov vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, resp. ani do ich práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavnú sťažnosť aj v tejto časti.

33. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 21. augusta 2024

Miloš Maďar
predseda senátu